

**T.C.
BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ**

**MOLIERE'İN GEORGE DANDİN OYUNUNUN İNCELENMESİ
VE ANGELIQUE KARAKTERİNİN STANİSLAVSKİ YÖNTEMİ
ÜZERİNDEN İNCELENMESİ**

Yüksek Lisans Tezi

ECEM ARICAN

İSTANBUL, 2013

**T.C.
BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ**

**SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İLERİ OYUNCULUK**

**MOLIERE'İN GEORGE DANDİN OYUNUNUN İNCELENMESİ
VE ANGELIQUE KARAKTERİNİN STANİSLAVSKİ YÖNTEMİ
ÜZERİNDEN İNCELENMESİ**

Yüksek Lisans Tezi

ECEM ARICAN

Tez Danışmanı: ÖĞRETİM GÖREVLİSİ, ZURAP SIKHARULIDZE

İSTANBUL, 2013

ÖZET

MOLIERE'İN GEORGE DANDİN OYUNUNUN İNCELENMESİ VE ANGELIQUE KARAKTERİNİN STANİSLAVSKİ YÖNTEMİ ÜZERİNDEN İNCELENMESİ

Ecem Arıcan

İleri Oyunculuk Yüksek Lisansı
Tez Danışmanı: Öğretim Görevlisi, ZURAP SIKHARULIDZE

Mayıs 2013, 19 Sayfa

Dehası yalnızca yaşadığı dönem ve ülke ile sınırlı kalmamış, Jean Baptiste Poquelin Moliere 1668 yılında en özgün oyunlarından biri olarak nitelendirilen "George Dandin" oyununu sahneye koymuştur. M.Ö. 1 yüzyılda yazılan bir Hint Masalı olan Dolophitos ve masaldan esinlenerek Boccaccio'nun Decameron eserini ortaya koyması, George Dandin oyununun ilk yapı taşlarını oluşturmuşlardır. Moliere, Boccaccio'nun Decameron'undaki dördüncü ve sekizinci öykülerini harmanlayarak günümüzde hala aramızda dolaşan Şaşkın Koca tiplerinden birinin doğumunu sağlamıştır. Dandin bu eserde, parasını kullanarak soyluluk kazanmak isteyen ancak sonunda yine kendi kullanılan bir kahraman olarak ele alınır. Moliere'in oyunlarında yarattığı tiplerin günümüzde hala varlık göstermeleri, Moliere'in sanat'ta yakaladığı gerçekliğin bir yansımasıdır. Çağdaş tiyatro ele alındığında ise birçok oyunculuk okulunda yaygın olarak kullanılan Stanislavski Sistemi ve gerçekçi oyunculuk bakış açısı öne çıkar. Tez çalışmasında, Moliere'in George Dandin oyunundaki Angelique karakteri Stanislavski yöntemi üzerinden incelenmiştir.

Stanislavski Sistemine göre aranılan gerçekliğe ulaşmak için önemli aşamalar vardır ve her biri atlanmadan uygulanmalıdır. Oyuncu eser ile buluştuğunda içsel çalışmaların da ilk aşaması için hazırlanmalı ve araştırma süreci için gerekli kaynakları toplamalıdır. Tez çalışmasında Angelique Karakterinin Stanislavski sistemine göre içsel çalışma süreçleri incelenmiştir. Sisteme göre ilk aşama, yazarın hayatının ve döneminin incelenmesidir. Eserin dönem'inin yazar'ın dönemin'den farklı olması halinde bu konu ilgili de çalışma yapılmalıdır. İlk aşamayı eserin fabel'ini çıkarmak ve eserdeki büyük ve küçük olayların sıralanması takip eder. İncelenen oyundaki başlangıç, düğüm, gelişme, doruk noktası, çözüm ve final noktaları ve sonrasında, eserin türü, tarzı ve ana çatışması belirlenir. Eser'in incelenmesinin tamamlanması'nın ardından oyuncu karakter analizine başlar. Karakterin incelenmesi ve doğru kavranabilmesi için öncelikli olarak karakterinin üstün amacının belirlenmesi gerekmektedir. Üstün amacın belirlenmesinde oyuncuya

yardımcı olacak en önemli iki soru “Ne yapıyorum?” ve “Niçin Yapıyorum?” sorularıdır. Sorular doğru cevaplandığında oyuncu yaptığı araştırmadan faydalanarak kendi yaratıcılığını ve hayal gücünü hayata geçirir.

Stanislavski yönteminde oyuncuya yol gösteren bir diğer temel husus ise oyuncunun coşku belleği olacaktır. Oyuncu, verilmiş durum içinde karakter üzerine yaptığı araştırmalar ile kendi coşku belleğine başvurduğunda oluşturduğu imgelemi harmanlayarak karakteri doğru bir şekilde kavrayabilecektir. Oyuncu karakteri yaratabilmek için içsel çalışmaları tamamladığında, karakterin dışsal çalışma sürecine başlayabilir. Sahne çalışmaları ile desteklenen bu içsel süreç oyuncu'nun tiyatro yolculuğunda, Ben'den, Yeni Ben'e ulaşmasını sağlayacak en önemli etken haline gelecektir.

Anahtar Kelime: Moliere-Konstantin Stanislavski- Yöntem

ABSTRACT

AN ACTOR'S WORKS ON GEORGE DANDIN, ANGELIQUE ACCORDING TO THE SYSTEM OF STANISLAVSKI

Ecem Arıcan

Advanced Acting Program
Thesis Supervisor: Lecturer, ZURAP SIKHARULIDZE

Mayıs 2013, 19 Pages

Jean Baptiste Poquelin Moliere, who was a drama genius and who was larger than his life period has produced one of his most unique plays, "George Dandin" in 1668. The famous Indian tale Dolophitos that was written in the first Century, before Common Era, gave the idea to Boccacio, to write his Decameron and Decameron was Moliere's inspiration to write his play, George Dandin. Moliere created a character, which portrays the characteristics of a silly husband in his play by collating the fourth and the eighth tales of Decameron and this character he has written is still up to date. In the play, George Dandin is portrayed as a wealthy peasant who marries royal women to gain statute but instead ends up losing his pride. Nowadays, people who possess the same traits as the characters in Moliere's plays are still living among us and this reflects, Moliere's realistic point of view towards drama. At the present day, most of the drama schools have embraced the Stanislavski's Acting Method, which is based on realism. In this research, Angelique who is one of the characters in Moliere's George Dandin play is analyzed through Stanislavski's acting method.

According to Stanislavski there are different stages to find reality in art and the actor should carry out each other with precision. When analyzing a play, actor should prepare for endogenous studies and should begin gathering resources for research. In this thesis, the character Angelique is analyzed through Stanislavski system and endogenous studies. Endogenous studies starts by researching about the character's, writers and their era's background. If the writer's era and the timeline of the play are different then, actor should research them both. The first stage of the studies, begin by

listing all the small and important incidents in the play. When all the important aspects of the play, which are; its theme, predicament, conflict and climax are found, actor will be ready for character analyze. For an actor to analyze and truly understand the nature of the character, one should find out character's main purpose. In order to find a character's main purpose, there are two important questions that are needed to be asked which are; "What am I doing?" and "Why am I doing?". When both of these questions are answered, actor uses her creativity, imagination and the knowledge gathered from the research and combine them all together.

In Stanislavski method, one of the most important aspects is Emotional Memory, which shows a clear path for actor to recall past emotions. When the actor finds a way to combine all the information together, she visualizes the images that are created by the help of Emotional Memory and finds a way to adapt these in a given situation. After following all these steps, understanding a character will then be possible. As soon as, endogenous studies are complete, actor will be ready for exogenous studies and rehearsals on stage. Endogenous studies which are backed up with significant rehearsals on stage, will be the most useful implement for the actor to transform from one's self to a new self.

Key Words: Moliere- Konstantin Stanislavski- Method

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	
2. KONSTANTİNSTANİSLAVSKİ VE SİSTEMİ.....	2
3. İÇSEL VE DIŞSAL ÇALIŞMALAR.....	3
3.1 İÇSEL ÇALIŞMALAR.....	3
3.1.1 Sihirli Eğer.....	3
3.1.2 Verili Durumlar.....	4
3.1.3 İmgelem.....	4
3.1.4 Konsantrasyon.....	4
3.1.5 İnanç ve Gerçekçilik.....	5
3.1.6 Duygu Düşünce Alışverişı.....	5
3.1.7 Tempo ve Ritim.....	5
3.1.8 Coşku Belleği.....	5
3.1.9 Adaptasyon.....	6
3.1.10 Kesintisiz Çizgi.....	6
3.2DIŞSAL KAVRAMLAR.....	6
3.2.1 Kasların Gerginliği.....	6
3.2.2 Tutumluluk ve Denetim.....	7
3.2.3 Konuşma, Vurgulama ve Tonlama.....	7
4.EDEBİ TAHLİL.....	8
4.1 YAZAR VE DÖNEMİ.....	8
4.2 ESERİN DÖNEMİ.....	8
4.3 OYUNUN FABELİ.....	8
4.4 ESERİN İDEASI.....	9
4.5 ESERİN TÜRÜ.....	9
4.6 ESERİN KONUSU.....	9
4.7 ESERİN TARZI.....	9
4.8 ESERİN ANA ÇATIŞMASI.....	9
5.BÜYÜK OLAYLARIN SIRALANMASI.....	10
5.1 1. PERDE.....	10
5.2 2. PERDE.....	10
5.3 3. PERDE.....	11
6.KÜÇÜK OLAYLARIN SIRALANMASI.....	12

6.1 1. PERDE.....	12
6.2 2. PERDE.....	12
6.3 3. PERDE.....	13
7. GEORGE DANDİN ESERİN'DE KİŞİLER.....	14
8. ANGELIQUE KARAKTERİNİN İNCELENMESİ.....	15
9. ROLÜN BÜYÜK İSTEĞİ VE ÜSTÜN AMACI.....	16
10. SONUÇ.....	17

KAYNAKÇA

ÖZGEÇMİŞ

1. GİRİŞ

George Dandin 15 Temmuz 1668 yılında ilk kez sahnelendiğinde, oyunun talihsiz kahramanı George Dandin'e eser'in yazarı Moliere hayat vermiştir. Hala aramızda dolaşan hastalık hastaları, cimriler, Don Juan'lar gibi George Dandin'de Moliere'in kaleminde hayat bulan, insanların gündelik hayatlarında her an karşısına çıkabilecek, gerçekliğin basitliğinde yaratılmış karakterlerden biridir.

George Dandin para'nın verdiği güç ile statü satın alabileceğini düşünen bir köylüdür ve bu statüye erişmek için maddi sıkıntı çeken, soylu bir aile'nin kızı Angelique ile evlenir. Kurduğu hayaller kendi sonunu hazırlar, hem karısı hem de karısının ailesi tarafından bitmek bilmeyen gizli bir aşağılanma girdabına girer. Soventville ailesi'ni kullanarak saygınlık kazanmak isterken kullanılan kendi olan Gerorge Dandin, haklı olduğu sezinlese de oyun boyunca haklı olduğunu bir türlü açıkça kanıtlayamamaktadır. Karısı tarafından aldatılsa da bunu kanıtlayamayan Dandin parası ile güç sahibi olmuş ve sonra kendi hayalleri altında ezilen pek çok insanın eserdeki izdüşümüdür.

Moliere sayesinde hayat bulan Angelique karakteri ise ailesinin kendi geleceklerini emniyet altına almak istemesi ile mutsuz bir evliliğe sürüklenmiş bir kadındır. Angelique ve George Dandin'lere herhangi bir sokak köşesinde ratlayabileceğimiz düşünüldüğünde, eserdeki karakterlerin, yaradılışa uygunluğun esas olduğu, Stanislavski oyunculuk sistemine göre incelenmesi kaçınılmazdı.

2. KONSTANTİN STANİSLAVSKİ ve SİSTEMİ

1963 yılında, Moskova’da dünyaya gelen Konstantin Stanislavski, psikolojik gerçekçi oyunculuk sanatının başkuramcısıdır. Bir karakter yaratma sürecinde iken rastlantısal esinlenmeye başvurmak yerine, yapılacak içsel çalışmalar ile karakter ile özdeşleşmeye ve sanatta gerçekliğin esas alındığı bir oyunculuk sistemi geliştirmiştir. 1877’de yılında amatör olarak oyunculuğa başlayan Stanislavski F. P. Komisarjevski’nin yönetimi altında vodvillerde, operetlerde, dramalarda ve komedilerde oynamıştır. Aynı zamanda hem oyuncu hem de yönetmen olması, Konstantin Stanislavski’yi, kalıplaşmış tiyatro kuramlarını sorgulamaya yöneltmiştir. 1897 yılında, dönemin ünlü romancı, piyes yazarı, eleştirmen ve yönetmeni olan Nemiroviç Daçenko ile Moskova Slav pazarın’da buluşarak, kuracakları çağdaş Moskova Sanat Tiyatrosu’nun temellerini atmıştır.

Eski biçim oyunculukta benimsenmiş her türlü, gösterişçiliğe, duygu ve konuşmanın yapmacık kullanımına, doğa dışı tüm basmakalıp düşüncelere karşı olan bu iki sanat adamı, çağdaş tiyatro için bir devrim niteliği taşıyan kararlar aldılar. Sanatsızlaştığı için soysuzlaştığını düşündükleri tiyatro sanatının en temel düşüncesinden yola çıkarak gerçekliği aramaya başladılar. 1898 yılında Daçenko ile birlikte “Moskova Sanat Topluluğu”nu kurdular. Stanislavski’nin zaman içinde oluşturduğu oyunculuk anlayışı ile de çağdaş tiyatrunun temeli atılmış ve geliştirdiği, “Psiko-Realist” oyunculuk kavramı ile literatüre girmiştir.

Stanislavski yöntemine göre, oyuncu yaşama doğrudan bakabilmeli ver her türlü taklitten kaçınarak sanatta gerçekliği aramalıdır. Kopya çekmek yerine, toplumu ve dönemi araştırmalı, gözlemlerinden edindiği izlenimleri sanatına taşınmalıdır. Gözlemin ve araştırmanın asla sonunun gelmeyeceği, Stanislavski’nin 1938 yılında öğrencileri ile yaptığı son provalardan biri esnasında kurduğu, “Ölmek istemiyorum. Tiyatro’nun ne olduğunu ancak şimdi anlamaya başladığımı hissediyorum. Yani, ancak şimdi yolun başlangıcındayım.” sözleri ile anlaşılabilir. Bu sebep ile oyuncu, içsel çalışmaların önemini yadsımamalı ve tıpkı Stanislavski’nin bitmek tükenmek bilmeyen kavrama isteği gibi yaratacağı karakteri özümsemeye, anlamaya çalışmalıdır.

3. İÇSEL ve DIŞSAL ÇALIŞMALAR

Stanislawski oyunculuk sisteminde, oyuncunun bilinçaltına ulaşabilmesi ve eylemlerini gerçeğe uygun, akla yatkın, somut bir şekilde gerçekleştirebilmesi için içsel ve dışsal çalışmaların tam olarak yapılması gerekmektedir. Bu bölümde system aşamaları ile açıklanmıştır.

3.1 İÇSEL ÇALIŞMALAR

Stanislawski sistemine göre içsel çalışmalar'ın ilk aşaması, yazarın hayatının ve döneminin incelenmesidir. Bu aşamayı, eserin fabel'ini çıkarmak ve eserdeki büyük ve küçük olayların sıralanması takip eder. Eser'in incelenmesinin ardından oyuncu karakter analizine başlar. Karakterin incelenmesi ve doğru kavranabilmesi için öncelikli olarak karakterinin üstün amacının belirlenmesi gerekmektedir. Oyuncu yaptığı araştırmadan faydalanarak kendi yaratıcılığını ve hayal gücünü hayata geçirir.

3.1.1 Sihirli Eğer

Stanislawski yöntemine göre bir oyuncu bir karaktere hayat verirken, karaktere yalnızca varsayımsal hislerle yaklaşmak yerine kendini bu karakter ile özdeşleştirmelidir. Oyuncunun eserdeki karakteri var edebilmesi için önce bu karakterin eserdeki üstün amacını anlaması gerekmektedir. Üstün amacın ne olduğu, Stanislawski yönteminin sihirli sözcüğü, "Eğer" ile anlaşılabilir. Oyuncu, "Eğer, ben bu karakterin yerinde olsaydım ne yapardım?" sorusuna cevap verdiğinde, kendi benzer bir durumda olduğu zaman verebileceği gerçek tepkileri hatırlayacak, bu yolla samimiyezsiz taklitlerden uzaklaşmış olacaktır.

3.1.2 Verili Durumlar

Oyuncu, bir rolün iç çalışmasını yaparken oyun kişinin içinde bulunduğu durumları bilmelidir. Eser’de yazar tarafından belirtilmiş olan durumlar, yani, konu, olayların geçtiği yer, zaman, dönem gibi kavramlar, verili durumları oluşturur ve oyuncunun, oyun kişisi’nin eylemleri’nin temelinde yatan sebepleri anlamasına yardımcı olur.

3.1.3 Imgelem

Çağdaş tiyatro’nun temelinde yatan sanatsal gerçekliğe ulaşmaktaki en önemli araçlardan biri imgelemdir. Gerçek hayatta insanlar farklı verili durumlara nasıl farklı tepkiler veriyor ise, sanatsal gerçeklikte de aynı durum geçerlidir. Sosyal çevre, eğitim, bakış açısı gibi etmenler bilinç altında varlık gösteren istekler ile harmanlandığında, kişi nasıl bir eylem sergileyeceğine karar vermiş olur. Oyun kişisi’nin, olayları görme biçimini, oyuncu kendi imgeleminde var ettiğinde sahnede “mış” gibi yapmaktan uzaklaşacak ve gerçek bir yaratma sürecine ulaşacaktır.

3.1.4 Konsantrasyon

Oyuncu sahne üzerinde oynadığı oyuna dikkatini verebilmek için bir odak noktası seçmelidir. Yaratma sürecinde dikkatini dağıtacak etkenler her zaman var olacağı için koşulları değiştirmeye çalışmak yerine var olan koşullarda konsantrasyonunu sağlama becerisine erişmelidir. Stanislavski yönteminde, oyuncuya istediği dikkat yoğunluğunu sağlamasına yardımcı olacak üç çember vardır. Üç dikkat çemberinin en küçüğü olan çember, oyuncunun en yakın alanı olduğu için oyuncu, üzerinde dikkatini toplayacağı nesneyi seçmeli, seyirci’nin içine dahil olduğu orta dikkat çemberi içinde farkındalık kazanmalı ve gözünün görebildiği tüm alanları kapsayan büyük dikkat çemberini algılayabilmelidir. Oyuncu konsantrasyon’unun bozulduğunu fark ettiği anlarda küçük dikkat çemberine yoğunlaşarak dikkatini doğru nesne üzerinde toplayabilir.

3.1.5 İnanç ve gerçeklik

Oyuncu bir rolü çalışırken de seyirci karşısında sahnelerken de belki o an var olmayan ama aslında var olabilecek gerçeklere inanmalı ve bu incını seyirciye aktamalıdır. Oynamak için inanmak ve bu inanca ulaşabilmek için oyun kişinin amacını bilmek, benimsemek gerekir. Oyuncu ancak bu şekilde doğaya uygun, yapmacıksız ve içten oyun sergileyebilir.

3.1.6 Duygu düşünce alışverişi

Sahne, iki oyuncunun arasındaki duygu ve düşünce alışverişi gerçek olduğu ölçüde seyirciye aktarılır. Oyuncu'nun yalnızca kendi rolüne inanması yeterli olmadığı gibi diğer oyuncuları gerçekten görüp duymadığı takdirde sanatta istediği gerçekliği yakalaması mümkün olmayacaktır. Bu sebep ile oyuncuların oyun esnasında, tıpkı gerçek hayattaki gibi birbirleri ile gerçek bir etkileşim halinde olması ve diğer oyun kişilerini de imgelemlerinde görüyor olmaları gerekir.

3.1.7 Tempo ve Ritm

Oyuncu rolünü iyi seziler ise oyun esnasında oyun kişinin sahne üzerindeki hız ve temposunu da doğru olarak yakalayabilir. Stanislavski yöntemine göre, ritim ve tempo her zaman dengeli olmalıdır ve günlük hayatta her eylemin ve olayın bir ritmi olması gibi sahne üzerinde gerçekleştirilecek tüm eylemlerinde duruma ve oyun kişinin içsel özelliklerine uygun olması büyük önem taşır.

3.1.8 Coşku belleği

Stanislavski yöntemine göre her insanda depolanan duygular vardır ve ihtiyaç duyulduğunda bu duygular yeniden uyandırılabilir. Bir oyuncu bir rolü yaratma sürecinde, benzer koşullarda yaşanan benzer bir anıyı yeniden canlandırarak coşku

belleğine ulaşabilir. Coşku belleğine ulaşmak, oyun kişinin eylem ve tutumlarını anlamak adına itici güç olarak kullanılabilir. Bu durumda önemli olan eserdeki karakterin amacının doğru anlaşılacak doğru anıların uyandırılmasıdır.

3.1.9 Adaptasyon

Oyuncu, “Ben bu durumda olsaydım ne yapardım?” sorusuna cevap vererek amacını belirlediği gibi bu amaca uygun olarak eyleme geçmek için kendine “Nasıl yapmalıyım?” sorusunu sorar. Bu soru ile sahnede hem karakterin hissettiği duygu ve düşünceleri doğru ifade edebilir hem de diğer oyuncular ile gerçek bir duygu ve düşünce alışverişini mümkün kılar.

3.1.10 Kesintisiz çizgi

Oyun esnasında aktör'ün odak noktası sürekli bir nesneden diğer nesneye geçer ve Stanislavski yöntemine göre kesintisiz çizgiyi oluşturur. Kesintisiz çizgi, oyuncunun dikkatinin oyun esnasından bir olaydan diğer olaya aralıksız olarak geçiş yapmasına ve bu sayede oyuncu'nun eserin bütününe hakim olmasını sağlar.

3.2 DIŞSAL KAVRAMLAR

Oyuncu içsel çalışmalarını tamamladıktan sonra, sahne üzerinde ve provalar esnasında karakter ile ilgili dışsal çalışmalar yaparak, özümsemediği oyun kişisini hayal gücü ile besler ve sahnede gerçekliğe taşır.

3.2.1 Kasların gerginliği

Aktör tüm içsel ve dışsal çalışmalarını tamamlayıp rolünü özümsemiş de olsa sahneye çıkmadan istemsiz bir gerginlik yaşar ve bu gerginlik oyuncuyu sahnede kısıtlayabilir.

Aktörün hayal gücünü özgür bırakabilmesi ve inanabilmesi için vücudunda gerçekleşen kontrolsüz kas gerilmelerinden arınmalıdır. Stanislavski yöntemine göre oyuncu'nun, sahneye çıkmadan önce gerginlik yaşamamasının en önemli anahtarlarından biri, sürekli olarak vücudunun çalıştırılmasıdır. Bu çalışmaya da, dans, eskrim ve jimlastik gibi vücudun kontrolünü sağlamayı öğreten egzesizler ile ulaşılabilir.

3.2.2 Tutumluluk ve denetim

Aktör, oyun esnasında içsel yaşantısının eylemleri ile tutumlu olduğundan emin olmalıdır. Sahne üzerinde yapılan her hareketin bir amaca hizmet ediyor olması gerekliliği de buradan gelir. Oyuncu, içsel bir temele dayanmayan eylemler yapar ise, hem kendini hem de seyirciyi oyun kişinin gerçekliğine inandırmakta güçlük çeker.

3.2.3 Konuşma – Vurgulama - Tonlama

Oyuncu yapmış olduğu tüm çalışmaların ardından sahneye çıktığında, bu çalışmaların sonucunu seyirciye aktaramaz ise yapılan çalışmalar yarım kalacaktır. Oyuncu'nun kendini doğru ifade edebilmesinin yolu, anlaşılır ve duyulur olmasıdır. Bunun için de doğru tonlamalar, etkin bir ses kullanımı ve doğru boğumlanan kelimelere ihtiyacı vardır.

4.EDEBİ TAHLİL

Çalışma'nın bu bölümün'de Moliere'in George Dandin oyunundaki Angelique karakteri Stanislavski Yöntemine göre incelenecektir.

4.1 YAZAR ve DÖNEMİ

15 Ocak 1622 yılında Fransa'da doğan, Molière, dönemini ve yaşadığı ülkenin sınırlarını aşan bir Fransız oyun yazarı ve oyuncudur. Orleans'ta hukuk eğitimini tamamladıktan sonra, 16 Haziran 1643 yılında Madeline Bejart adlı bir oyuncu ile Illustre Theatre tiyatro topluluğunu kurar. Tiyatro'nun kurulması ile birlikte, Moliere'in, siyasi rejimleri, savaşları, salgın hastalıkları, tüm teknolojik gelişmeleri aşan ve hala güncelliğini koruyan eserleri'nin ortaya çıkışı'nın temelleri atılmış olur. Fransız toplumunun gündelik yaşamından aldığı tiplerle kendi çağını aşan bir modern komedi anlayışı getiren Moliere, döneminin yalnızca güldürmeyi amaçlayan komedi anlayışına karşı, güldürürken düşündüren bir komedi uslubunu benimsemiştir.

4.2 ESERİN DÖNEMİ

Moliere'in 1668 yılında sahnelenen George Dandin eseri oyunun yazıldığı döneme ait bir eserdir.

4.3 OYUNUN FABELİ

George Dandin, parası ile statü kazanmak isteyen bir köylüdür. Soylu ancak maddi sıkıntı yaşayan Anqelique ile evlenir. Aşk olmayan evliliklerinde George Dandin Angelique tarafından sürekli aşağılanır hatta aldatılır. Aldatıldığını ne yapsa ispatlayamayan George Dandin soyluluk merakının kurbanı yine kendi olur.

4.4 ESERİN İDEASI

Hırslarına yenik düşen insanlar, sonunda yine kendileri mutsuz olurlar.

4.5 ESERİN TÜRÜ

Moliere'in George Dandin oyunu, komedyadır.

4.6 ESERİN TEMASI

SOYLULUK HIRSI

4.7 ESERİN TARZI

Moliere, oyunlarındaki karakterleri gündelik yaşamdan alır, tarzı gerçekçidir.

4.8 ESERİN ANA ÇATIŞMASI

Soyluluk hırsı ve Gerçek aşk arasında çatışma vardır.

5.BÜYÜK OLAYLARIN SIRALAMASI

5.1 1. PERDE

George Dandin kendi evinden çıkan Lubin adlı hizmetkar'dan karısı Angeliqne'nin bir aşığı olduğunu öğrenir. Durumu Angeliqne'nin anne ve babasına anlatır ve karısı ile aşığı Clitandre'yi yüzleştirirler. Aralarında bir aşk ilişkisi olduğunu inkar ettiklerinde George Dandin karısının aşığı Clitandre'den özür dilemek zorunda kalır.

5.2 2. PERDE

Hizmetkar Lubin, Anqeliqne'e, Clitandre'den yeni bir mektup getirir ve Anqeliqne'nin hizmetçisi ikisi için bir buluşma düzenler. George Dandin'in gerçekte kim olduğunu bilmeyen lubin bu buluşmayı ağızından kaçırınca George Dandin karısının ihanetini Angeliqne'nin anne ve babasına ispat etmek için onları, bululmanın gerçekleşeceği Clitandre'nin evine götürür. Angeliqne anne ve babasının onları gördüğünü fark ettiğinde Clitandre onu rahatsız ediyormuş ancak kendi onu reddediyormuş gibi davranınca George Dandin yine hiçbir şeyi ispat edemeyip haksız duruma düşer.

5.3 3. PERDE

Clitandre ve Angelique tekrar buluşurlar, bu kez onlara hizmetkarları Claudine ve Lubinde eşlik eder ancak bir süre sonra Claudine ortadan kaybolur. Lubin onu aramak için çıktığında, karanlık sebebi ile karısının evden çıktığını fark eden Gerorge Dandin'i tanımaz ve onu Claudine zannederek yine herşeyi anlatır. Bunun üzerine eve girip kapıyı kilitleyen George Dandin Angelique ve Claudin'i eve almaz ve annesi ile babasını çağırdığını foyasının ortaya çıkacağını söyler. Kendini öldüreceğini söyleyen Angelique'ye inanmasa da bir süre sonra merakına yenilip dışarı çıkan Dandin, Angelique gizlice eve girip kapıyı kilitlediğinde dışarıda kalır. O esnada annesi ve babası'nın gelişini gören Angelique, George Dandin'i hovardalıkla suçlar ve yine kendi tuzağına kendi düşen George Dandin, Angelique'den özür dilemek zorunda kalır.

6. KÜÇÜK OLAYLAR

6.1 1. PERDE

- a) George Dandin, Clitandre'nin uşağı Lubini kendi evinden çıkarken görür ve karısının onu aldattığını öğrenir.
- b) George Dandin karısının onu aldattığını anlatmak için Angeliqne'nin ailesi Bay ve Bayan Sotenville ile buluşur.
- c) George Dandin ile Sotenville'ler konuşurken yanlarına Cliandre ve Angeliqne gelir, herşeyi inkar ederler.
- d) Karısının ihanetini ispatlayamayan George Dandin, Anqeliqne'nin ailesi'nin ısrarı ile Cliandre'den özür diler.

6.2 2. PERDE

- a) Lubin, Angeliqne'e yeni bir mektup getirir.
- b) George Dandin Angeliqne'yi kendine ihanet ile suçlar ancak Anqeliqne, beğenilmenin bir suç olmadığını savunur.
- c) Claudine, Lubin'in getirdiği mektubu Angeliqne'e verir ve Clitandre ile onları buluşturacağını söyler.
- d) Lubin George dandin ile karşılaşır ve Angeliqne ile Clitandre'nin buluşacağını ağzında kaçırır.
- e) George Dandin buluşma yerine Angeliqne'nin ailesi ile birlikte gider.
- f) Angeliqne, ailesini fark edince Clitandre'nin ilgisinin ona rahatsızlık verdiği yönünde davranışlar sergiler.
- g) George Dandin, karısının ihanetini ispatlayamaz ve ondan özür dilemek zorunda kalır.

6.3 3. PERDE

- a) Angelique ve Clitandre buluşurlar.
- b) Clitandre'nin hizmetkarı istemeden bu buluşmayı George Dandin'e anlatır.
- c) George Dandin evin kapılarını kilitleyip, Angelique'nin ailesini çağırır.
- d) Angelique, George Dandin kendini affetmez ise intihar edeceğini söyler.
- e) Angelique'in sesini duyamayan ve meraklanan George Dandin, dışarı çıktığında Angelique eve girip kağıdı kilitletler.
- f) George Dandin dışarıdayken Angelique'in ailesi gelir.
- g) Angelique, ailesinin huzurunda George Dandine ne kadar hayırsız bir koca olduğunu söyler.
- h) Angelique'in ailesi yine ona inanır ve George Dandin'den karısından özür dileyip, onun kıymetini bilmesini isterler.

7.GEORGE DANDİN ESERİN'DE KİŞİLER

George Dandin: Parası ile statü sahibi olmak isteyen ve bunun için Angelique adında soylu ancak maddi sıkıntılar yaşayan bir kadın ile evlilik yapan köylüdür.

Angelique: George Dandin'in soylu karısıdır, ancak, bu evliliğe ailesinin istekleri üstüne razı olmuştur bu sebep ile George Dandin'e bir gönül bağlılığı hissetmemektedir.

Bay Sotenville: Angelique'nin babası ve soylu bir adamdır. Eşi Bayan Sotenville'e göre George Dandin'e daha ılımlı yaklaşmaktadır.

Bayan Sotenville: Bay Sotenville'in karısı ve Angelique'nin annesi olan Bayan Sotenville, damadı George Dandin'i aslında kızına layık görmediği ve köylü olduğu için aşağılamaktadır.

Clitandre: Angelique'in aşığı, soylu bir Vinkont olan Clitandre naif görüntüsüne rağmen George Dandin'in arkasından iş çevirmekte hiç zorlanmamakta ve pişmanlık duymamaktadır.

Claudine: Angelique'nin hizmetçisi ve aynı zamanda Cliandre'nin hizmetçisi Lubin'in müstakbel karısı olan Claudine, hanımı Angelique'in çevirdiği oyunlara alet olmaktadır.

Lubin: Cliandre'nin hizmetkarı olan Lubin, belki de oyun'un en saf kahramanıdır. Hiçbirşeyden haberi olmaksızın oyun boyunca çevrilen tüm dolapları açığa çıkarır.

Colin: George Dandin'in uşağıdır.

8. ANGELIQUE KARAKTERİ'NİN İNCELENMESİ

Moliere'in Angeliqne karakteri, tıpkı Moliere'in kaleminden çıkmış diğer karakterler gibi gündelik hayatta karşımıza çıkabilecek, tanınmasak da mutlaka bahsini duyduğumuz insanlara benzer. Soylu bir ailede büyüyen ancak ailesi iflas ettiğinde rızası dışında sevmediği bir adam ile evliliğe sürüklenen

Angeliqne, kaderine boyun eğmiş gibi görünse de kendi iç dünyasında isyan etmektedir. Evlendiği George Dandin, maddi koşulları iyi olan bir adam da olsa, farklı sosyal çevrelerden geldikleri için aslında hiç ortak nokta bulamazlar. Aşksız evliliğe mahkum olan Angeliqne tüm ömrü boyunca bu duygudan mahrum kalarak yaşamak istemediği için kendine ilgi duyan soylu Vinkont Clitandre ile gizli bir gönül ilişkisine başlar. George Dandin ile evliliği'nin ona hiç danışılmamış olması, onu yaşadığı bu gizli ilişkiyi kendince haklılaştırmasına sebep olur.

Oyun boyunca karısı tarafından aldatılan ve küçük düşürülen, bu sebep ile de kurban gibi görünen George Dandin'in aksine, Angeliqne asıl kurban'ın kendi olduğunu düşünür. Kendi hırsları uğruna Angeliqne' i, sevgisiz bir evliliğe mahkum eden George Dandin'in başına gelen tüm kötü şeyleri hak ettiğini ve aslında kendi sonunu kendinin hazırladığını düşünür.

9. ANGELIQUE'NİN BÜYÜK İSTEĞİ VE ÜSTÜN AMACI

Angelique'nin büyük isteği, aşık olmaktır. Üstün amacı ise kocasını sözüne güvenilmez biri gibi göstererek, sevgilisi ile aşkını istediği gibi yaşamaktır. Stanislavski yöntemine göre, Angelique karakteri verili durumlarda incelendiğinde oyuncu karakter'in büyük isteği ve üstün amacını içselleştirebilir ve karakter ile yapmacıklıktan uzak bir bağ kurabilir.

10. SONUÇ

George Dandin oyunun'daki Angelique karakteri ilk bakışta oyunun art niyetli kişisi gibi görünse de yapılan içsel çalışmalar sonucunda, eylemleri'nin altında yatan sebepler anlaşılabilir bir hale gelmiştir. Gerçek hayatta, Angelique gibi mutsuz bir evliliği yürütmek zorunda kalan pek çok kişi var. Angelique bu mutsuzluğunu gidermek için yanlış bir yol seçmiş de olsa karşısındaki kişi'nin ona başka bir seçenek bırakmadığını düşünmekte ve olaylara karşı tutumunu haklı bulmaktadır.

İnsanlar herhangi bir konuda seçme özgürlükleri kısıtlandığında, normal koşullar altında vermeyecekleri tepkileri verebiliyor. Belki aşık olduğu adam ile evlenme şansına sahip olsaydı sadakat ile eşine bağlı olacak Angelique, kendine hiç söz tanınmamış bir evliliğe mecbur kaldığında George Dandin tarafından ihanet olarak görünen ilişkisini, elinden alınmaya çalışılan bir hak olarak görüyor.

Stanislavski yöntemine göre Angelique karakterini incelediğimde, bir role yalnızca dışarıdan bakıp tahminlerde bulunmamak gerektiğini, o karakteri ancak, tüm yönleri ile incelediğimizde, tanıyıp, anlayabileceğimin farkına vardım.

KAYNAKÇA

Kitaplar

Stanislavski, K., 2004. *Bir aktör hazırlanıyor*. 3. Baskı, İstanbul: Papirus Yayınevi.

Stanislavski, K., 2012. *Bir karakter yaratmak*. İstanbul: Agora Kitaplığı Yayınevi.

Moliere, J., 2006. *Toplu oyunları*. İstanbul: Mithos Boyut Yayınları

Gökkaya, K., Yeşilbursa, C., 2008. *Yeni ve yakın çağ tarihi*. Ankara: Ekinoks Yayın

Arıkan, Y., 2011. *Açıklamalı tiyatro sözlüğü ve klavuzu*. İstanbul: Pozitif Yayınları

ÖZGEÇMİŞ

- Adı Soyadı : Ecem Arıcan
- Sürekli Adresi : 19 Mayıs cad. No: 35 kat:7 daire: 53
Fulya/İstanbul
- Doğum Yeri ve Yılı : İzmir- 1988
- Yabancı Dili : İngilizce
- İlköğretim : Özel İzmir SEV İlköğretim Okulu -2002
- Ortaöğretim : Özel İzmir Amerikan Koleji -2005
- Lisans : Yeditepe Üniversitesi -2009
Radyo Sinema ve Televizyon Bölümü
- Yüksek Lisans : Bahçeşehir Üniversitesi
- Enstitü Adı : İleri Oyunculuk Yüksek Lisans
Programı
- Çalışma Hayatı : TJK Tv - 2012